

Historia ya Falsafa

39 Monads

za Leibinz Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Sawa, je, sote tuko tayari basi? Leo, tunataka kuzingatia monads za Leibniz. Mara ya mwisho, tulimtambulisha Leibniz kwa ufupi, tukisema kwamba aliona migogoro ikiibuka kati ya sayansi ya mekanika, ambayo ilikuwa ikiunda falsafa ya karne ya 17, na dini ya Kikristo, kwa upande wa mwelekeo wake wa kimwili kwa watu kama Hobbes, na kwa upande wa uamuzi wake kwa watu kama Hobbes na Spinoza. Na hakupenda tafsiri ya Spinoza ya sayansi ya mekanika ya kiasili.

Na kwa hivyo anajaribu kukabiliana na aina hiyo ya mzozo wa sayansi na dini kwa kutafuta uelewa mbadala wa kimetafizikia ambao haupuuzi sayansi ya wakati huo, lakini, tuseme, unauweka katika nafasi ndogo, zaidi ya mwelekeo wa ajabu, kiwango cha mwonekano, badala ya kutuambia kuhusu ukweli wa msingi. Sasa, ukweli wa msingi, basi, ni kwamba kila kitu kilichopo hatimaye kina monadi, ambazo ni vitengo visivyogawanyika vya nguvu au nishati. Haviwezi kuharibika, ndiyo, kwa sababu si viambato, haviwezi kusambaratika na kuharibiwa kwa njia yoyote ya asili.

Hiyo haimaanishi kwamba ni za milele, zilikuwapo siku zote, na zitakuwapo siku zote, kwa kuwa uwepo wao umepewa na Mungu. Sasa, tuliona mara ya mwisho kwamba monadi hizi, vitengo hivi vya nguvu, vinafanana kwa njia ambayo huunda aina hii ya uongozi wa kiumbe. Ambapo monadi mkuu ana utambuzi kamili na hamu ya kula.

Na monadi za chini katika ngazi ya chini zina viwango vidogo vya utambuzi na hamu ya kula. Neno utambuzi dhahiri ni marekebisho kutoka kwa mtazamo wetu wa neno, kwa sababu yuko tayari kukubali kwamba baadhi ya wanyama, na hivyo monadi, wanaweza kuwa wamehisi utambuzi. Na hata vitu ambavyo havina ufahamu wa fahamu, katika kiwango cha monadi tupu, vinaonekana kujua nafasi yao katika picha ya jumla.

Huu ni mpangilio unaoeleweka unaoonyeshwa katika vitu vyenye nafasi na utendaji kazi wake. Unapowafikia wanadamu wenye roho za kichawi, hawana tu fahamu ya hisia, bali pia fahamu ya nafsi. Hutafakari, hutafakari fahamu zao wenyewe.

Na kwa hivyo uwezo wa kuunganisha mawazo yao wenyewe, kutafakari kwa vitendo. Sababu. Na kwa hilo inaweza kupewa jina utambuzi, ambapo kuna kujitambua.

Lakini Mungu ana utambuzi kamili. Ufahamu wa kila kitu. Uelewa kamili wa nafsi.

Kwa hivyo kuna viwango vya utambuzi, hamu, hamu, ndiyo, nishati iliyoelekezwa, kwa maana kwamba kuna kazi ya asili inayotekelezwa, ikitekelezwa kwa kiwango. Hapa ndipo chanzo cha mwisho kinapoonekana, katika asili ya monads zote, kwa

msukumo wa asili, hamu, hamu, mwelekeo, na mwelekeo. Maneno hayo ambayo yalihusishwa na chanzo cha mwisho katika masomo.

Kwa hivyo basi tuna vitengo hivi vya nguvu visivyoharibika, vinavyotofautiana kwa viwango vidogo sana ndani ya safu hii ya kiumbe. Hakuna mapengo katika safu. Kila tofauti inayoweza kufikirika inawakilishwa katika mnyororo huu kamili wa kiumbe.

Na hivyo Leibniz anazungumzia kanuni ya mwendelezo au ukamilifu. Mwendelezo, ndiyo, hakuna mapengo, hakuna kutoendelea katika mnyororo wa kuwa. Ukamilifu, ndiyo, umejaa; hakuna viti vitupu.

Kanuni ya wingi. Na bila shaka, hiyo ni dhana tu ya uongozi wa kuwa ambao wasomi walikuwa nao. Kwamba uumbaji wote, kila kitu mahali pake, unaona, pamoja kinajumuisha ukamilifu wa vitu vinavyopata uwepo wao katika uhusiano na Mungu.

Kwa hivyo kuna kanuni ya sababu ya kutosha. Kuna sababu ya kila kitu kilichopo ndani ya uongozi mzima. Na kwa kila tukio linalotokea ndani ya uongozi mzima.

Sababu ya kutosha. Na hii ni jumla iliyunganishwa, iliyopangwa kwa mpangilio kiasi kwamba kanuni ya ukamilifu, aina hii ya kiumbe ni nzuri. Sasa, kimsingi, kanuni hizo tatu zingeweza kutumika kuelezea uongozi wa kuwa katika Thomas Aquinas.

Kimsingi angekubaliana. Kama nilivyosema mara ya mwisho, anachofanya Leibniz ni kujaribu kufufua dhana ya kitaaluma ya kuwa, metafizikia ya kitaaluma, kwa ukaribu zaidi kama tutakavyoona kwa Scotus kuliko kwa Aquinas. Na kuihusisha na aina ya wema ambao, kama ilivyo katika zama za kati, unaonyesha ukamilifu wa Mungu.

Uumbaji wake. Kuonyesha wema wake. Kwa hivyo una uendelevu huo.

Na anachotakiwa kufanya ni kupata nafasi ndani ya mpangilio huu, ndani ya uelewa huu wa jumla wa sayansi ya mekanika. Huu ndio asili ya uhalisia wa mwisho, unaona. Na moja ya udhihirisho wake ni aina ya kazi ya mekanika anayozungumzia.

Lakini hatuwezi kuelewa hilo hadi tutakapoanza kuzungumzia tofauti kati ya akili na miili. Na jinsi miili inavyofanya kazi na kile kinachounda miili. Ipo katika utendaji kazi wa miili ambayo imeundwa na nyakati nyingi sana.

Miili ni mchanganyiko. Ni katika utendaji kazi wa miili kama vitu mchanganyiko ndipo unapopata shughuli za kiufundi, bila shaka, na athari inayoendelea. Kwa hivyo, basi, monadi hizi ni vitengo vya nguvu visivyoharibika.

Kila kimoja ni tofauti kwa kiwango kutoka kwa kingine, kwa hivyo kila kimoja kina asili yake ya kibinafsi, kiini chake cha kibinafsi. Kumbuka jinsi watu wa enzi za kati walivyojithahidi kuelezea katika nadharia yao ya maumbo jinsi watu wenye utulivu

wanavyotofautiana kama wanavyotofautiana. Hadi Scotus, Don Scotus, alianzisha dhana ya hykaeotas.

Hiyo ni kusema kwamba pamoja na umbo la spishi na kitu cha muhuri kinachochanganywa na umbo la spishi, pia kuna kanuni ya upekee, ya hii, hykaeotas. Kwa hivyo Mungu huumba watu binafsi wenye asili zao. Sasa, ndivyo Scotus alivyosema.

Na hivyo ndivyo Leibniz anavyojifunza kutoka kwa Scotus. Ili kwamba kiini hiki cha mtu binafsi kiwe kama, unaona, kanuni ya hykaeotas katika Scotus. Lakini kiini cha mtu binafsi ni sawa kwa kuwa kina sifa zinazofanana.

Kile ambacho wasomi walikiita sifa za juu ya fahamu za viumbe vyote . Na walikuwa wamezungumzia sifa hizo za juu ya fahamu, unakumbuka, kama umoja, wema, uzuri, ukweli, unaona. Naam, kile Leibniz anachofanya ni kufanya sawa kwa kuzungumza kuhusu utambuzi na hamu ya kula.

Kutambua na hamu ya kula. Hiyo ni kusema, kila moja ina asili yake na kwa hivyo inajua nafasi yake ndani ya yote. Inajua, kwa nukuu, kulingana na kiwango cha fahamu.

Kutambua, badala yake. Na hamu ya kula? Ndiyo, katika utendaji wake. Ni kutenda, kutenda kulingana na, kutimiza nguvu, uwezo wa kiini chake.

Rasilimali zake za ndani, asili yake mwenyewe. Kwa hivyo basi, monadi hizi za kibinafsi zinaeleweka na yeye kuwa hazina madirisha. Mfano wa kuvutia anaoutumia.

Unaona, katika chumba kisicho na madirisha, hakuna mguso na nje. Hakuna uhusiano wa sababu na athari na kitu chochote cha nje. Kila kitu ndani ya chumba, kama ilivyokuwa, kimefungwa kwa njia ya hewa.

Inajisimamia yenyewe, inajiendesha yenyewe, kwa sababu ya rasilimali zilizohifadhiwa ndani ya chumba. Kwa hivyo, monadi hizi, basi, zimepangwa kwa asili yake. Ili kwamba kujua, ambayo huendelea kwa sababu ya utambuzi, yote ni mawazo ya ndani, ya ndani ambayo huja kwenye ufahamu wetu, kwenye ufahamu wetu.

Ukipenda, nitakukumbuka. Kwa sababu monadi hazina madirisha. Hakuna vichocheo vya nje vinavyoathiri akili.

Na si tu kwamba ufahamu unaoendelea ndani, bali pia tamaa, hamu ya kula, si kitu ambacho ni mwitikio wa vichocheo vya nje, bali ni usemi tu wa nguvu za ndani, hitaji la ndani, mwelekeo wa ndani, ambapo monadi ya roho imewekwa. Na vivyo hivyo kwa monadi zote. Kwa hivyo, kusema hazina madirisha kunamaanisha kwamba

hakuna uhusiano wa kisababishi kati ya monadi, iwe katika uhusiano na mawazo au katika uhusiano na shughuli dhahiri.

Hakuna miunganisho ya kisababishi. Lakini basi inabidi uende hatua moja zaidi na uulize, basi, vipi vipo? Chanzo chao cha nishati ni nini? Na wakati mwingine Leibniz hutumia neno uumbaji na kusema Mungu anaviumba. Lakini katika sehemu zingine, anajaribu kuelezea zaidi na anatumia neno utimilifu.

Anasema zinaendelea kusafishwa na Mungu. Sasa, nina uhakika hujawahi kuona neno fulguration hapo awali. Wala mimi sikuona niliposoma Leibniz kwa mara ya kwanza.

Lakini kamusi yangu ya Webster wakati huo, na nadhani bado inafanya hivyo, inasema kwamba utimilifu unahusiana na kuzalisha nishati. Inatumika, kwa mfano, unapogonga kiberiti, na kinawaka moto. Unatimiza joto, mwanga, unaona.

Kwa hivyo ni wazo kwamba nishati, kwamba kiwango chao maalum cha nguvu, huzalishwa na kuingizwa na Mungu kila mara. Mungu ndiye chanzo cha nguvu, akitoa uhai. Lakini katika kitendo cha kuwapa uhai wa monads, anawapa kiwango cha nguvu kinachowapa uhai wao wa kibinafsi wa asili hiyo.

Na kwa hivyo, badala ya dhana ya uumbaji, ambayo ilikuwa ikionekana wazi mwanzoni mwa deism, mtazamo kwamba Mungu aliumba na kisha vitu vinakuwa kuwepo vyeneyewe na kufanya kazi, Mungu anaendelea kutoa uhai. Ukitaka, hili tena ndilo jambo ambalo Wazee wa Zama za Kati walisema, Thomas Aquinas. Ndiyo maana, wakati Aquinas anapobishana kutoka kwa mpangilio wa sababu na athari katika ulimwengu, hadi chanzo cha kwanza, hamaanishi tu, kwa kweli, hamaanishi hasa katika uthibitisho huo, cha kwanza katika mfululizo mzima wa sababu.

Lakini badala yake ni meta-cause inayoweza mfululizo mzima wa sababu. Katika hatua yoyote ile. Kwa hivyo Mungu ndiye anayeanzisha kuwepo tu, bali pia anayedumisha kuwepo kwa kuendelea kutoa kuwepo.

Na Leibniz anarudia tu hilo ndani ya mpango wa dhana anaouendeleza. Fulguration na Mungu. Mtu alikuwa akiuliza tangu mara ya mwisho, si hivi, Stumpf anaonekana kuichukulia kana kwamba monads, kama ilivyokuwa, ni za Mungu mwenyewe? Je, hii ni aina nyingine ya pantheism ya Spinozistic? Na ningeisha hapana .

Hapana. Kwa sababu hadai kwamba hizi ni za milele. Anadai kwamba nguvu zao, nguvu zao, uwepo wao umetolewa na Mungu.

Ndiyo, daima. Lakini si kwamba Mungu ndiye ukamilifu wao. Sio imani ya miungu mingi .

Kwa hivyo ni jaribio lake la kuelezea dhana ya kitamaduni ya Kiyahudi-Kikristo kuhusu uumbaji. Sasa, ingawa kila moja ya monadi hizi hazina madirisha na hazina uhusiano wowote wa kisababishi, uwepo wake unadumishwa na Mungu. Asili yake ndiyo ilivyo kwa sababu ya Mungu.

Lakini kwa kuwa na asili hiyo ya mtu binafsi ikijua nafasi yake katika yote, Leibniz anaweza kusema kwamba kila moja, kwa nguvu ya asili yake, inaakisi yote. Kila moja, kama ilivyokuwa, ni kama kosmosi ndogo ya yote. Unaona ? Kwa hivyo ikiwa unaelewa asili yako binafsi kulingana na sifa hizi za utambuzi na hamu ya kula, unapata mwanga wa jinsi yote ilivyo kuhusiana na hamu ya kula na kuona.

Unaona ? Kwa hivyo sitiari hii ya kila mmoja kujua nafasi yake, anaichukua kihalisi. Asili ya kitu hicho ni kwamba, asili ya monad ya mtu binafsi ni kwamba, asili yake inaonyesha kile kinachohitajika ili kujaza nafasi hii mahususi katika yote. Kana kwamba ni kipande tofauti, cha kipekee katika fumbo la jigsaw ambacho hakingefaa mahali pengine popote.

Na kwa hivyo katika asili yake, kuna athari kwa kila kitu kingine. Kwa hivyo kila moja inaakisi yote. Sasa wacha nisimame hapo na kuona kama unaielewa.

Je, unaelewa anachosema? Ruth? Unaposema hakuna uhusiano wa kisababishi kati ya monadi, je, hiyo ni kama ya Spinoza, kwamba kila kitu kinatokana na uhusiano wa wima na hakuna mwingiliano katika upanuzi wa mawazo? Ndiyo, ndiyo. Isipokuwa tulichokiona mara ya mwisho, hapo ndipo Spinoza ana nadharia ya vipengele viwili, kwa hivyo wazo na upanuzi huo ni pande mbili za kitu kimoja, Leibniz ana viumbe tofauti, kwa hivyo kile kinachofikiri ni monadi wa roho, kile kilichopanuliwa ni mchanganyiko wa monadi tupu, labda na monadi wa roho, lakini ni vitu tofauti. Kwa hivyo tunazungumzia Leibniz kama ulinganifu, ambao haujawahi kukutana, ambao huwezi kusema kweli kuhusu Spinoza, kwa kuwa ni pande mbili za kitu kimoja.

Lakini vinginevyo, mbali na mpango wa dhana, wazo kwamba hakuna mwingiliano wa kisababishi ni sawa. John? Hapana? Nimechanganyikiwa kidogo kuhusu hitimisho la mwisho kwamba kila moja inaakisi yote. Ninajaribu kurudi kwenye maono yako ya pili na ya tatu.

Inaonekana kwamba, kutokana na dhana ya huu na kitu kisicho na madirisha, ningewezaje kuwa na mtazamo kwamba ningeakisi yote au kwamba kitu kingine chochote kingeakisi? Unaona, na hapo nadhani labda unacheza kwenye dhana ya huu, ya upekee, ambayo inaonyesha kwamba kila mtu ni wa kipekee kabisa . Sasa kwa kuwa dhana ya kisasa ni ya uwongo tu. Sasa ni ya uwongo kwa Leibniz, na nadhani ni ya uwongo hata hivyo.

Tunatoa neno upekee kwa upole sana. Unajua, theluji zote ni za kipekee, wanasema. Naam, tunamaanisha kwamba upekee unamaanisha kuwa una thamani isiyo na kikomo kwa sababu ni wa kipekee.

Lakini, unajua, si kila theluji ina thamani isiyo na kikomo; si upekee unaoipa vitu thamani. Lakini kwa vyovyote vile, kwa Leibniz, neno unique lingesitiza ukosefu wowote wa kufanana kwa karibu. Unaona, tuseme una pacha anayefanana.

Sasa hamfanani kabisa. Leibniz anazungumzia utambulisho wa vitu visivyoweza kutofautishwa. Kama una vitu viwili visivyoweza kutofautishwa kabisa, kimoja kutoka kingine, basi huna vitu viwili, una kimoja na kile kile.

Utambulisho wa vitu visivyoweza kutofautishwa. Lakini mtu binafsi ni tofauti na mwingine, kama pacha anayefanana, kwa njia fulani ndogo sana. Na kwa sababu tofauti hizo ni ndogo sana, unaona, una uelewa wa haraka wa wale walio kama wewe kwa njia fulani.

Sasa, kadiri unavyozidi kufikisha ujumbe, ni kweli, hakuna makadirio ya haraka. Lakini bado kuna ulinganisho. Kwa hivyo katika uongozi wa kuwa, kama ungekuwa hapa, oops, nakuweka kama roho ya daraja la chini.

Hilo halikuwa kusudi langu. Lakini kwa sababu ya kuwa hapo, una hisia fulani ya upendo kwa wanyama. Unajikuta unawahurumia mbwa, hasa mbwa wako kipenzi unayempenda.

Na baadhi ya watu huandika majarida na vitabu kuhusu haki za wanyama. Haki za wanyama. Inashangaza jinsi mfano huo utakavyotufikisha mbali.

Unaona. Vivyo hivyo, kwa nguvu ya viumbe vya kiroho, wanadamu wana uelewa fulani wa jinsi Mungu anavyopaswa kuwa tunapomfikiria Mungu kama mtu ambaye tumeumbwa kwa mfano wake. Kwa hivyo kwa nguvu ya mfano huo, unaweza kusema kwamba mimi huakisi katika asili yangu kitu cha asili ya wanyama, ya Mungu, ya vitu vilivyo hai kwa ujumla, ya vitu vya kimwili, unaona.

Na ongeza kwenye hilo wazo kwamba kwa kuwa hakuna kitu kingine kinachoweza kujaza nafasi katika picha nzima ninayojaza, unaona, kwa mujibu wa kanuni ya ukamilifu, kwa kuwa hakuna kitu kingine kinachoweza kujaza nafasi, basi katika asili yangu kuna mwangwi wa uhai wote. Kwa hivyo wazo lisilo na dirisha ni la kisababishi tu. Kwa hivyo, kuhusu mtazamo na lugha na mambo hayo yote, unaweza kuingiliana kwa sababu ya mlinganisho? Hapana, subiri kidogo.

Mtazamo, ukimaanisha utambuzi wa hisia, ambapo tunapata vichocheo vya nje. Hapana, ukimaanisha dhana, na kwa bahati mbaya, naona maneno hayo yanaonekana kuchanganyikiwa katika mihtasari. Descartes, pamoja na Hobbes.

Mtazamo kwa kawaida hutumika kurejelea utambuzi wa hisia. Mtazamo wa hisia. Iwe ni hisia ya ndani au hisia ya nje.

Ufahamu wa hisia. Hiyo ni kusema, ufahamu wa mambo maalum na sifa maalum . Sawa.

Dhana hutumika kurejelea dhana, dhana za jumla. Labda mawazo ya kufikirika, unaona. Kwa hivyo weka hizo mbili tofauti.

Kwa bahati mbaya, neno hisia ni tofauti tena. Hisia hutumika kurejelea hisia maalum na kile wanachotoa. Hisia ya mwanga.

Hisia ya joto. Hisia ya uchungu. Hisia ya... harufu ya mnanaa.

Lazima niseme mint wakati wa Krismasi badala ya rosy. Kwa hivyo tuna hisia maalum ambazo ndizo viungo vya mtazamo wetu wa mambo fulani . Unaona.

Zote mbili ni tofauti na dhana kwa maana ya jumla au ya kufikirika. Kwa hivyo ndiyo, kulingana na Leibniz, tunazo dhana ambazo ni za asili. Zina asili kwa maana kwamba zinajitokeza kutoka kwa shughuli zetu za kiakili.

Mitazamo. Lakini pia hutoka katika shughuli zetu za kiakili. Tuna hisia, hisia.

Lakini pia hutoka katika shughuli za ndani za kiakili. Na cha kushangaza, zinahusiana na kinachoendelea kwingineko. Hiyo ndiyo sambamba.

Unaona. Ambapo Descartes angesema kwamba una hisia fulani kwa sababu ya kichocheo fulani kwa viungo vya hisi, ambacho hupitishwa kupitia ubongo na majimaji ya mnyama ili kutoa mabadiliko ya hali ya fahamu. Ana nadharia ya athari ya sababu ya utambuzi wa hisi.

Unaona. Lakini sivyo ilivyo Leibniz. Hakuna michakato ya athari ya kisababishi inayozalisha hisia au mitazamo.

Hiyo ni kusema, kwa upande wa sababu za nje. Usawazishaji wa wazo na kinachoendelea, usawazishaji huo ni kazi ya Mungu katika mfumo huu uliunganishwa kikamilifu. Kifungu kingine anachotumia, mfumo mzima hufanya kazi kama upatanifu ulioanzishwa awali.

Maelewano yaliyoanzishwa awali. Sasa hayo ndiyo yanayomwongoza, na tutaona hili wakati mwingine tunapoingia katika tatizo la uovu. Hilo ndilo linalomwongoza kusema huu ndio ulimwengu bora zaidi kati ya yote yanayowezekana.

Ulimwengu bora zaidi unaowezekeana. Ndiyo, hicho ndicho kinachomtofautisha mtu binafsi . Huwatofautisha watu binafsi.

Je, hii inaunganisha kile unachopata kutokana na usomaji? Nimesoma tena mambo yote ya Leibniz asubuhi ya leo, na inaonekana kwangu kwamba monadolojia na zaidi kanuni za asili na neema ni wazi sana. Lazima uzisome kwa makini. Lakini ziko wazi na wazi sana katika mambo haya.

Sasa, chochote tunachofanya kuhusiana na Leibniz, tunapaswa kuwa na nadharia hii ya monadolojia iliyonyooka. Sasa, sivyo ilivyo kwa takwimu hizi zote ? Kwamba ikiwa unataka kujua ni kwa nini wanafikiri kama wanavyofikiri kuhusu epistemolojia, kuhusu maadili, kuhusu Mungu, kuhusu tatizo la uovu, lazima ufikie kwenye mpango wa kimetafizikia wa msingi. Mawazo ya kimetafizikia ni msingi tu wa jambo zima.

kweli , unaweza kuchukua hilo kama kanuni ya msingi kwa mada yoyote unayojadili, si mada za kifalsafa pekee. Lakini ikiwa unajadili ugombea wa Buchanan wa urais, ndiyo, na kwa nini aina zake maalum za maadili ya Amerika ya Kwanza, sawa, anza kujiuliza kuhusu mawazo ya kimetafizikia ya msingi ni yapi katika aina hiyo ya kitu. Naam, unaelewaje hilo? Naam, aina fulani za maadili zina mawazo fulani kuhusu asili ya ukweli anaouona kama thamani.

Lakini kila mara rudi kwenye mawazo hayo. Naam, tumeona hilo tangu, nadhani, Plato na kuendelea. Kwamba vipande vyote mbalimbali vya falsafa ya Plato vinaungana mara tu unapopata mstari huo uliogawanyika moja kwa moja na tofauti kati ya maumbo na maelezo.

Unakumbuka katika mchoro tuliouchora, huo ulikuwa kitovu cha gurudumu, mstari uliogawanyika, ambapo, kando ya spika, unaweza kufanya mazoezi ya kuzungumzia sanaa na elimu na maadili na historia na kadhalika na kadhalika na kadhalika. Vivyo hivyo kwa watu kama Leibniz. Sawa, sasa, hebu tuendeleo kwenye nambari sita hii.

Akili na mwili. Aha. Hili, baada ya yote, ni mojawapo ya masuala makubwa yanayogawanya mifumo hii mitatu ya kimetafizikia ya bara ya karne ya kumi na saba.

Descartes, mpangilio wa Spinosa. Tatizo la akili na mwili. Sasa, tayari nimeonyesha baadhi ya misingi inayohusika katika hili.

Moja ni kwamba monadi zimetenganishwa kisababishi, moja kutoka kwa nyingine. Sawa, hazina madirisha. Zimetenganishwa kisababishi.

Jambo lingine ni kwamba miili, miili ya kimwili, miili ya kimwili, ni mchanganyiko wa monadi. Na ikiwa ni kitu kilicho hai, basi kuna monadi inayounganisha. Monadi ya roho.

Na angalia kwamba anatumia roho kwa maana sawa na Wagiriki. Ambapo roho ndiyo chanzo cha uzima. Ndiyo inayotoa uzima.

Inahusiana na umbo. Ni nini hutoa asili maalum? Inahusiana na entelechy, kazi maalum ya kitu hicho.

Kwa hivyo, mwili wa mnyama umeunganishwa na roho iliyo hai. Sawa? Nafsi iliyo hai. Ambayo hufanya sehemu hiyo ya maada kuwa mnyama aliye hai, ambayo vinginevyo isingekuwa.

Kwa kazi zinazofaa za maisha zinazohusisha viwango vya hamu ya kula na utambuzi . Sasa, ikiwa tunazungumzia miili, basi kuna uhusiano wa sababu na athari kati ya miili. Kati ya michanganyiko hii.

Kwa sababu unapopata maelfu ya monadi, na anasema mamilioni, unapopata maelfu ya monadi zilizopangwa na kuunganishwa, zinaanza kuchukua upanuzi wa anga. Sasa, monadi zenyewe hazina upanuzi wa anga. Kwanza, hazina maana yoyote ile.

Ni ndogo sana. Hazichukui nafasi. Kwa hivyo hazina ukubwa, umbo, msongamano, au sifa zingine za umiliki wa anga.

Kile ambacho tumejifunza kukiita sifa za msingi. Hazinazo. Lakini miili, ambayo ni mchanganyiko, inachukua nafasi.

Wana sifa za msingi. Na sasa unaweza kuanza kuona jinsi atakavyotoa nafasi kwa sayansi ya kiufundi. Ni sayansi ya uhusiano kati ya miili.

Haituambii chochote kuhusu monadi. Anaelezeaje kwamba monadi moja, ambayo haina nafasi, au haichukui nafasi, pamoja na monadi nyingine, ambayo haina nafasi, na haina mantiki yoyote? Kwa hisani ya vitendawili vya Zeno. Unakumbuka vitendawili vya Zeno vya uzito, kwa mfano? Ikiwa mbegu moja ya mtama haina uzito wowote, na ndani ya gunia una mbegu 100,000 za mtama , kila moja ikiwa haina uzito wowote, kwa nini inapiga kelele? Kidokezo pekee ninachokiona katika Leibniz ni katika matumizi yake ya neno infinitesimal.

Kwa kusema, "infinitesimal", haimaanishi kuwa haina ukubwa wowote. Inamaanisha kuwa ina Hakuna ukubwa unaopimika. Ni mdogo sana.

Ili utakapopata nambari kubwa sana, ndipo utakapoanza kupata ukubwa. Sioni maelezo mengine yoyote ndani yake. Je, ni kama wazo la atomiki? Hapana, unaona, ikiwa atomiki inamaanisha kipande kidogo cha maada, hapana, sio atomiki.

Na anakataa neno atomi kwa sababu hiyo hiyo. Atomi za Democritus zilikuwa chembe ndogo ngumu. Monad si chembe ndogo ngumu.

Sasa, ikiwa kwa upande mwingine unamaanisha, je, hii ni atomiki, kama dhana yetu ya kisasa zaidi ya atomi, kama ilivyoundwa na chembe ndogo za atomiki, ambazo chembe zinaweza kuwa kazi za nishati tu, lakini kwa hilo lazima upate fizikia ya nishati, ambapo maada hutokana na nishati, badala ya kinyume chake. Sawa. Sasa, nadhani tatizo alilionalo Christen ni jinsi maada inavyotokana na nishati katika hatua hiyo ya uelewa.

Na kwa kweli, hana maelezo mazuri isipokuwa kile ninachopendekeza kuhusu neno infinitesimal. Kwa hivyo itabidi useme, subiri hadi tuelewe fizikia ya nishati. Sawa.

Kwa hivyo kuna uhusiano wa kisababishi kati ya miili, lakini si kati ya monadi. Sasa, monadi ya roho, au kwa upande wa wanadamu, monadi ya roho, ni kanuni inayounganisha, kupanga, na pia kanuni inayotoa uhai, inayotoa mawazo, na inayotoa mwelekeo kwa yote. Vinginevyo, usingekuwa na yote yaliyopangwa .

Kwa hivyo ni kama vile roho inavyofanya kwa ajili ya mwili kama vile Mungu anavyofanya kwa ajili ya ulimwengu, mbali na wapangaji wa vitu. Na anasema waziwazi kwamba mambo ambayo Mungu hufanya katika mambo hayo, tunayafanya kwa kiwango kidogo sana, kwa kiwango kidogo zaidi. Tunayafanya mambo kuwa madogo zaidi kuliko yale ambayo Mungu ameyafanya.

Lakini tunaunda vitu vilivyounganishwa, vya kibinafsi, na vilivyopangwa vya aina ya mwili. Sasa, wacha nionyeshe mambo kadhaa kuhusu hilo. Ukigeukia kwenye monadolojia ya , hebu tuone, kwenye ukurasa wa 212, 213.

212, 213. Kwanza kabisa , aya ya 74. Wanafalsafa wamekuwa , wamechanganyikiwa sana kuhusu asili ya maumbo au roho.

Lakini leo, tunajua kwa kuchunguza mimea, wadudu, na wanyama, kwamba miili ya kikaboni ya asili si matokeo ya machafuko au uozo, kizazi cha ghafla, lakini daima hutoka kwenye mbegu, ambazo kulikuwa na uundaji fulani wa awali. Sawa? Imefikiriwa kwamba si tu kwamba mwili wa kikaboni ulikuwapo kabla ya kutungwa mimba, bali pia roho katika mwili huu. Kwa kifupi, mnyama aliye hai mwenyewe.

Na kwamba kupitia mimba, mnyama huyu ameandaliwa tu kwa mabadiliko makubwa ili kuwa mnyama wa aina nyingine. Kitu kama hicho kinaonekana nje ya kuzaliwa, kama vile minyoo, viwavi, minyoo wanapokuwa nzi , na viwavi wanapokuwa vipepeo. Mabadiliko ya kuwa aina tofauti ya kiumbe.

Sasa, anachoshughulikia hapa, na anakitaja baadaye , ni unyama wa siku hizo. Mtazamo kwamba uzao katika umbo dogo , mwili na roho, upo katika mbegu ya baba. Kamili.

Kwa hivyo kwa maana hiyo, monadi ya roho ni ukuaji wa monadi ya roho ya baba, ambayo ilikuwa ukuaji. Sawa? Na unakumbuka kwamba tulitaja hili nyuma tulipokuwa tukizungumzia Wastoiki, kwa sababu huu ulikuwa msingi wa nadharia ya kitamaduni ya Stoiki ya upitishaji wa roho na asili ya roho ya mtu binafsi. Sasa, huyu hapa Leibniz, akikubali aina hii ya unyama.

Dot, hii ni uwanja wako. Je, unaweza kutuambia, kulikuwa na upya wa aina hii ya mbinu, sivyo, katika kipindi hiki cha historia? Je, unaweza kutupa picha mbaya? Sawa.

Wanyama wadogo. Haya basi. Naam, hii ni sehemu ya mtazamo wa kifalsafa unaojulikana kama uhai, ambao huona maisha kama kitu tofauti na vitu vya kimwili, kemikali.

Sawa, na uhai uliendelea kushamiri, kwa kweli, hadi yapata katikati ya karne ya 20. Ilikuwa sambamba na maendeleo ya darubini, ambayo ilifungua ulimwengu huo mpya wa maisha. Nzuri sana.

Spinodes kama lenzi, kwa maneno mengine. Kwa hivyo huu ndio mtazamo wake, basi, kuhusu asili ya roho, ikiwa ni pamoja na roho za wanadamu. Kwa hivyo mbegu ya kiume ina roho.

Na mwili. Hutoa mahali pazuri pa joto pa kukua. Sasa, sema hilo tena.

Utraducianism una mbegu tu ambayo itakua, au inafanya hivyo... Hapana, ninatambua mitazamo hii miwili kwa ufupi. Katika biolojia, tunazungumzia kuhusu jeni. Sawa, unyama ni jina linalotumika kwa mtazamo huu.

Katika theolojia, kuzungumzia kuhusu upitishaji au asili ya nafsi ya mtu binafsi, utamaduni, mtazamo kwamba hupitishwa, ndilo jina linalotumika. Lakini utamaduni ulioingizwa katika mawazo ya Kikristo na Tertullian, unaona, ulikuwa kweli ni upitishaji wa mtazamo wa Stoiki, ambao ulikuwa aina ya utamaduni wa wanyama. Na Leibniz anaonekana kuelekeza upande huo huo.

Sawa. Na ni wazi, maendeleo ya jeni za kisasa hubadilisha picha kwa kiasi kikubwa. Uhai wa kibiolojia ni nadra sana sasa.

Katika miaka ya 1940, ilikuwa maarufu sana katika baadhi ya duru, hasa nchini Ufaransa. Miaka hamsini inaleta tofauti kubwa. Sawa.

Kifungu cha 75. Hili linajitokeza tena. Wanyama, ambao baadhi yao hulelewa kutoka kwa mimba hadi daraja la wanyama wakubwa, wanaweza kuitwa spermatoc.

Miongoni mwao, ambao wanabaki katika darasa lao, yaani, sehemu kubwa, huzaliwa, huzaa, na kuangamizwa kama wanyama wakubwa. Ni idadi ndogo tu ya wateule

wanaohamia kwenye ukumbi mkubwa wa michezo, na kadhalika. Hii ni nusu ya ukweli tu.

Kwa hivyo nimeshikilia kwamba ikiwa mnyama hataanza kamwe kwa njia za asili, wala haishii kwa njia za asili, kwamba sio tu kwamba hakutakuwa na kuzaliwa, hakutakuwa na uharibifu kamili au kifo, kwa kweli, na kadhalika. Hebu tuone. Kisha katika aya ya 80, anaanza kumkosoa Descartes na kugundua tofauti.

Descartes anatambua kwamba roho haziwezi kutoa nguvu yoyote kwa miili, kwa sababu kila wakati kuna kiasi sawa cha nguvu katika maada. Hata hivyo, aliamini kwamba roho inaweza kubadilisha mwelekeo wa miili, chanzo cha nje pekee. Hata hivyo, aliamini kwamba roho inaweza kubadilisha mwelekeo wa miili.

Hii ilikuwa kwa sababu katika siku zake, sheria ya asili, ambayo inathibitisha uhifadhi wa mwelekeo sawa katika maada, haikujulikana. Kama angejua hili, angeangazia mfumo wangu wa maelewano ulioanzishwa awali badala ya mwingiliano wa sababu. Ndiyo.

Kulingana na mfumo huu, miili hufanya kazi kana kwamba, jambo ambalo haliwezekani; hakukuwa na roho, na roho hufanya kazi kana kwamba hakukuwa na miili, na zote mbili hufanya kazi kana kwamba kila moja inaathiri nyingine. Maskini Descartes mzee. Kuhusu roho au roho zenye mantiki, ingawa naona kwamba kitu kile kile nilichosema, yaani kwamba zinaanza na kuishia na ulimwengu pekee, zinashikilia vyema chini kuhusiana na viumbe hai na wanyama wote, lakini kuna upekee huu katika wanyama wenye akili kwamba wao ni wanyama wa shahawa, kuna ndege wako, mradi tu wabaki hivyo, wana roho za kawaida au nyeti tu.

Sawa, kiwango hicho cha chini cha utambuzi. Lakini mara tu wale ambao, kwa kusema, wamechaguliwa, ndio, yeye ni Mkalvini Mprotestanti, wale waliochaguliwa wanapofikia kwa dhana halisi ya asili ya mwanadamu, Mungu ndiye anayewachagua, roho zao nyeti huinuliwa hadi kiwango cha akili na kwa haki ya roho. Miongoni mwa tofauti zingine zilizopo kati ya roho za kawaida na akili au roho ni hii pia.

Nafsi kwa ujumla ni vioo vilivyo hai au taswira za ulimwengu wa viumbe. Asili yao ni kioo. Lakini akili au roho, kwa kuongezea, ni taswira za uungu wenyewe.

Tuko katika mfano wa Mungu. Tunaweza kujua mfumo wa ulimwengu, na kuiga kitu chake kwa sampuli za usanifu, kila akili ikiwa kama uungu mdogo katika idara yake. Kwa hivyo, roho zina uwezo wa kuingia katika aina ya jamii na Mungu, ili awe baba kwa watoto wake.

Na hivyo wazo la mji wa Mungu, ufalme wa ulimwengu wote, ulimwengu wa maadili ndani ya ulimwengu wa asili, kazi takatifu zaidi ya Mungu, na kadhalika. Kwa hivyo jukumu la akili au roho huja waziwazi. Sasa, moja, tunatumaini mambo mawili zaidi.

Vipi kuhusu epistemolojia? Hii ni sehemu ya swali la mwili wa akili. Na tayari nimesema kwamba kwa monadi zisizo na madirisha, ufahamu wa fahamu hutoka ndani badala ya nje. Ndiyo, na yuko wazi kabisa kwamba monadi za roho, kwa kiasi kikubwa, zinaweza kuwa na utambuzi wa hisia na kumbukumbu zinazoendelea.

Wanyama wanaweza kuwa na utambuzi wa hisia na kumbukumbu zinazoendelea, kwa hivyo utambuzi na tabia zinazodhibitiwa, na kadhalika. Lakini unapokuja kwa monadi za roho, hapo tunapata zaidi. Hapo, tunapata hoja.

Na anachofanya ni kutofautisha aina mbili za hoja tulizonazo. Kwanza kabisa, kuna ukweli wa ukweli ambao tunaweza kuujua, na kuna ukweli wa mantiki ambao tunaweza kuujua. Ukweli wa ukweli ni wa kutegemeana.

Hiyo ni kusema, zinahusu kile kinachotokea mfululizo, na ufahamu wetu wa hayo unategemea matukio haya mfululizo ambayo tuna ufahamu huu wa ndani. Kwa hivyo ukweli wa ukweli ni wa kutegemeana, ilhali ukweli wa sababu ni ukweli wa kimantiki unaohitajika. Ukweli wa kimantiki unaohitajika ambao una umbo la kimantiki la sheria za mawazo, kwamba A ni sawa na A , A ni sawa na asiye A .

Sasa, ukweli wa ukweli hutegemea sheria ya sababu ya kutosha, ilhali ukweli wa sababu hutegemea sheria ya kutopingana. Sawa, tofauti hiyo. Tofauti kati ya ukweli wa ukweli na ukweli wa sababu, nadhani, ni wazi kabisa.

Tunatoa madai kadhaa ya kweli. Leibniz alikuwa Mjerumani aliyeandika kwa Kifaransa na Kilatini. Wakati huo Kijerumani hakikuwa lugha ya fasihi, bali lugha ya kitaaluma. Ukweli wa kweli, unaona, unategemea matukio fulani ya kihistoria.

Ukweli wa mantiki? Kwa mfano, chochote, kuhusu asili ya ufafanuzi unaofafanua tu kile ambacho tayari kimantiki kiko ndani ya dhana. Kama Descartes, pembe tatu za pembetatu huongeza hadi pembe mbili za kulia. Huwezi kuwa na mlima bila bonde, kwa sababu hizi ni muhimu kimantiki kutokana na dhana, si mtazamo wa vitu vilivyopo, bali dhana, dhana ya jumla ya pembetatu au mlima.

Kwa hivyo kuna tofauti kati ya ukweli wa ukweli, hakuna kipya hapo. Hakuna kipya kuhusu kusema moja ni ya kutegemeana, nyingine ni muhimu. Hakuna kipya kuhusu kusema moja inategemea sheria ya sababu ya kutosha, nyingine inategemea sheria ya kutopingana.

Unaona, Aristotle angeweza kusema vivyo hivyo. Kinachotofautisha ni kwamba aina zote mbili za ukweli ni za asili kwani tunashughulika na nyakati zisizo na madirisha. Sasa, hata Descartes anaonekana kuruhusu kwamba mitazamo ya hisia husababishwa kimwili na vichocheo vya hisia na mwingiliano wa sababu ya akili na mwili.

Lakini si Leibniz. Hata mitazamo ya hisia ni ya asili. Hata mitazamo ya hisia ya wanyama ni ya asili.

Maelewano yaliyoanzishwa awali hufanya kazi hivyo. Sasa, hii inasema nini kuhusu uhuru, uhuru wa binadamu, utashi, na akili? Kundi hilo la maswali. Naam, hapa lazima uwe mwangalifu sana kwa sababu majadiliano ya uhuru na utashi na akili yaliyotokea katika Descartes, Hobbes, na Spinoza yalikuwa majadiliano katika muktadha wa dhana ya usababishi wenye ufanisi na wa kimaada.

Hilo tu. Kwa upande mwingine, Leibniz anatuambia kwamba monadi zote mbili ni chanzo cha vitu, chanzo kinachofaa, chanzo rasmi, na chanzo cha mwisho. Amerudi kwenye sababu nne za Aristotle.

Kwa hivyo atakuwa na wazo la utashi si kwa mtindo wa usababishi unaosababishwa au usiosababishwa, uamuzi au kutokuwa na uhakika, ili uonekane kama ulivyo katika Descartes, anasema, kana kwamba utashi huru huchagua katika ombwe la sababu kwa kuzingatia tu ni kiasi gani anajua. Hapana. Utashi huru ni suala la utambuzi na hamu ya kula.

Hiyo ni kusema, kuna mwelekeo wa ndani, kuna msukumo wa ndani, kuna chanzo cha mwisho, na lazima ueleze ni nini kuwa huru, si tu kwa upande wa chanzo chenye ufanisi bali kwa upande wa chanzo cha mwisho. Hakuna ombwe la sababu za mwisho na rasmi katika monadolojia hii. Na nadhani yuko sahihi, angalau katika hili, kwamba majadiliano mengi ya kisasa ya uhuru na uamuzi yanatokana na wazo kwamba utashi huru ni ule ambapo hakuna sababu zenye ufanisi zinazoamua matokeo.

Hiyo ni kusema, kulinganisha uhuru na kutokuwa na uhakika. Hatakubali hilo. Nadhani yuko sahihi kwamba ikiwa sisi ni viumbe wenye kusudi, ikiwa kuna tereolojia inayopitia tabia ya mwanadamu na uwepo wa mwanadamu, basi lazima upate dhana ya tereolojia kuhusu uhuru.

Sasa swali ni kama dhana yake ya kiteolojia kuhusu uhuru itafanya hivyo. Kwa hivyo sikiliza, wakati huo huo, kituo kile kile. Nasi tutaelewa hilo kisha tutashughulikia tatizo la uovu.